

ترکیه و تداوم تعارضات قومی- امنیتی در سایه تحولات خاورمیانه

آغاز دور جدید درگیری های نظامی ترکیه با گروه های معارض قومی در حالی صورت می گیرد که تفاوت های قابل توجهی در مقایسه تعارضات کنونی با درگیری های پیشین در این کشور به چشم می خورد

عادلی/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران/سرویس ترکیه

آغاز دور جدید درگیری های نظامی ترکیه با گروه های معارض قومی در حالی صورت می گیرد که تفاوت های قابل توجهی در مقایسه تعارضات کنونی با درگیری های پیشین در این کشور به چشم می خورد.

دور جدید درگیری های نظامی ارتش با اعضای حزب #39;کارگران کردستان ترکیه#39; با نام اختصاری #39;پ.پ.ک#39; از اواخر مرداد ماه آغاز شده و پس از حملات سنگین روزهای 27 و 28 مردادماه ارتش به مواضع نیروهای پ.پ.ک، درگیری های پراکنده همچنان بین دو طرف ادامه داشته است.

این درگیری ها در حالی ادامه دارد که پیش از این #39;رجب طیب اردوغان#39; نخست وزیر ترکیه اعلام کرد که با پایان ماه رمضان برخورد شدیدتری در رویارویی با پ.پ.ک صورت خواهد گرفت.

به گمان شماری از تحلیل گران، همزمانی برخوردهای نظامی اخیر با تحولاتی چون رویدادهای جاری منطقه خاورمیانه، درگیریهای نظامی نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی ایران با گروه تروریستی پژاک و تغییر و تحولات مربوط به راس هرم ارتش ترکیه، زمینه های جدیدی را برای بررسی تعارضات نظامی دولت ترکیه و پ.پ.ک به وجود آورده است.

**** معارضان و تلاش برای کشاندن آتش تحولات خاورمیانه به ترکیه**

با اوج گرفتن دامنه تحول طلبی ملت های خاورمیانه، گروه های سیاسی و نظامی مخالف دولت در ترکیه به فکر چاره جویی از موقعیت کنونی برای دستیابی به اهداف خود بوده اند و از این رو به عقیده برخی ناظران، انگیزه اصلی گروه های معارض دولت در افزایش فعالیت های سیاسی و نظامی، اتصال ترکیه به زنجیره تغییر در منطقه بوده است.

در زمینه فعالیت های گروه های قومی مخالف دولت در ترکیه می توان به درگیری های پیش از برگزاری انتخابات پارلمانی خردادماه سال جاری اشاره کرد. از سویی دیگر مجموعه فعالیت های سیاسی و تبلیغاتی احزابی چون #39;صلح و دموکراسی#39; منجر به برپایی تجمعاتی در استانبول و چند شهر در قسمت های کرد نشین جنوب شرقی کشور شد که در پاره ای از موارد به درگیری پلیس و تظاهر کنندگان انجامید.

همزمان با این تحركات سیاسی، #39;عبدالله اوجلان#39; رهبر کارگران کردستان که در زندان به سر می برد با علنی ساختن تهدیدهای خود خواستار اعطای خودمختاری به کردهای این کشور از سوی حکومت آنکارا شد.

اوجلان تهدید آغاز جنگی دوباره در مناطق کرد نشین را در قالب بیانیه ای توسط وکلایش منتشر کرد و هشدار داد که اگر آنکارا برای حل مساله کردها #39;مذاکرات منطقی#39; را آغاز نکند، بعد از اواسط ماه ژوئن میلادی (اواخر خردادماه) جنگ بزرگی شروع خواهد شد.

پس از این هشدار، دور جدید درگیری های نظامی ارتش با گروه های معارض کردی که با اقدام پ.پ.ک در حمله به نظامیان ترکیه و قتل 9 سرباز آغاز شد به گمان برخی از کارشناسان ادامه فعالیت های سیاسی اخیر به شمار می رود و هدف درگیر ساختن حاکمیت آنکارا با چالش های جدی در شرایط جدید منطقه ای را دنبال می کند.

نکته حائز اهمیت در این زمینه تفاوت های اساسی ترکیه با کشورهای عربی است که با تحولات سیاسی- اجتماعی اخیر دست به گریبان بوده اند. در این پیوند وجود سازو کارهای نسبتا دموکراتیک و توسعه سیاسی در کنار رشد اقتصادی سال های اخیر ترکیه که منجر به ایجاد رضایت نسبی شهروندان از حاکمیت بوده است، تمایز چشمگیری را بین ترکیه و سایر کشورهای درگیر تغییرات در منطقه نمایان می سازد.

همین اشتباه راهبردی در ارزیابی شرایط و ویژگی های تحولات ترکیه موجب شده تا اقدامات گروه های قومی مخالف دولت و حاکمیت با ناکامی مواجه شود و به جای تاثیر گذاری موثر بر رفتارهای رهبران آنکارا در راستای خواسته های قومی، مردم غیر نظامی ساکن مناطق کردنشین و نیز سربازان ترك قربانی درگیریهای سیاسی- نظامی اخیر شوند.

****پ.پ.ک؛ آزمون برای ترکیب جدید فرماندهی نظامی ترکیه**

در حالی که اختلافات ژنرال های ارشد ترکیه در طول ماه های گذشته با رهبران سیاسی این کشور به استعفای جمعی فرماندهان اصلی نظامی در این کشور منتهی شد، تحولات مربوط به تغییرات در راس هرم ارتش ترکیه از نگاه پیکارجویان گروه تروریستی پ.پ.ک دور نمانده است.

در شرایطی که برخی تحلیل گران معتقدند استعفای جمعی ژنرال های ارشد ارتش و جایگزینی آنان با فرماندهان نظامی همسو با دولت با ایجاد شکاف هایی در ارتش، کارایی سیستم نظامی و امنیتی را با اختلال روبرو خواهد ساخت، سرعت، انعطاف پذیری و هماهنگی نیروهای زمینی و هوایی ترکیه در حمله به مواضع پ.پ.ک و پاسخ به حملات این گروه نشان داد تحولات اخیر چندان در کارآمدی نیروهای نظامی این کشور تاثیرگذار نبوده است.

در همین حال، باوجود برخی اختلافات اساسی در بدنه و کادر رهبری ارتش میان نیروهای طرفدار اندیشه لائیک و کمالیستی از يك سو و طرفداران دولت از دیگر سو، به گمان بسیاری از ناظران نخستین آزمون فرماندهان جدید ارتش، تاکنون، با موفقیت همراه نبوده است.

در وضعیتی که بنا بر اعلان اردوغان انتظار می رفت اقدامات دولت و ارتش علیه پ.پ.ک با پایان ماه رمضان شدت یابد، به نظر می رسد اقدام به آغاز دور جدید درگیری های بیشتر به فرسایش توان نظامی پیکارجویان پ.پ.ک منتهی شود.

پایان پیام